

RALLY-TOKON (RT) KILPAILUOHJEET

Kilpailuohjeet on hyväksytty Kennelliitossa 3.9.2024 ja ne tulevat voimaan 1.1.2026.

Sisällysluettelo

RALLY-TOKON KILPAILUOHJEET	3
1. YLEISET OHJEET	3
1.1 Järjestämisluvan myöntäminen	3
2. KILPAILUN ANOMINEN	3
2.1 Kilpailun anominen	3
2.2 Anomuksen sisältö ja osoittaminen.....	3
2.3 Kilpailusta ilmoittaminen ja tiedottaminen	3
2.4 Kilpailun alkaminen ja päättyminen	3
2.5 Ohjaajan velvollisuudet	3
2.5.1 Palveluskoiraliiton lisenssi.....	3
2.5.2 Ilmoittautuminen kilpailuun.....	3
2.5.3 Jälki-ilmoittautuminen	4
2.5.4 Ilmoittautuminen kilpailupaikalla.....	4
2.5.5 Poisjääminen kilpailusta.....	4
2.5.6 Kilpailun tulosten tarkastus ja lähettäminen.....	4
2.5.7 Ohjaajan käyttäytyminen kilpailupaikalla	4
2.5.8 Ohjaajan vamma.....	5
2.6 Koiraa koskevat ohjeet.....	5
2.6.1 Koiran varusteet	5
2.6.2 Koiran vihainen käytös kilpailupaikalla.....	6
2.6.3 Koiran häiritsevä käytös kilpailupaikalla	6
2.6.4 Kohtuuton häiriö kilpailun aikana.....	6
2.6.5 Kilpailusuorituksen keskeyttäminen tai hylkääminen	6
2.6.6 Juoksuinen narttu.....	7
2.6.7 Koiran tunnistaminen ja kilpailukirja.....	7
2.7 Kilpailun organisaatio	7
2.7.1 Tuomarit.....	7
2.7.2 Kilpailun vastaava koetoimitsija	8
2.7.3 Kilpailun muut toimihenkilöt	8
2.8 Luvat.....	8
2.9 Tiedotus	8
3. KÄYTÄNNÖN JÄRJESTELYT JA TARVIKKEET	8
3.1 Arvosteltavien kilpailijoiden määrä päivässä	8
3.2 Kilpailukehä.....	8
3.3 Tarvikkeet	9
3.3.1 Lomakkeet ja muut tarvikkeet	9
3.3.2 Palkintotarvikkeet.....	9
3.4 Ratatarvikkeet	9

3.4.1 Kyltit.....	9
3.4.2 Kylttitelineet.....	9
3.4.3 Tehtävänumerot	9
3.4.4 Hyppyesteet.....	9
3.4.5 Kartiot	11
3.4.6 Houkutus.....	11
3.4.7 Ajanotto	11
3.4.8 Muut tarvikkeet.....	11
3.5 Ratojen suunnittelu.....	11
3.5.1 Tehtävien käyttö luokittain	12
3.6 Rataan tutustuminen	12
4. YLEISET SUORITUSOHJEET	12
4.1 Kehään tulo ja kehästä poistuminen	12
4.2 Yleiset ohjeet.....	13
4.3 Suoritusalue.....	13
4.4 Askel ja askeltaminen	14
4.5 Sama rintamasuunta	15
4.6 Koiran asento	15
4.7 Käännökset	15
4.8 Kartiotehtävät.....	16
4.9 Kutsut ja ohjaajan edessä suoritettavat tehtävät.....	16
4.10 Hyppykorkeus.....	16
5. TEHTÄVÄKUVAUKSET	16
6. ARVOSTELU	28
6.1 Yleiset ohjeet tehtävien arvosteluun.....	28
6.2 Pistevähennykset	29
6.3 Kokonaisvaikutelma.....	30
6.4 Hylkääminen	30

RALLY-TOKON KILPAILUOHJEET

Rally-tokokilpailussa noudatetaan rally-tokokilpailun sääntöjä ja kilpailuohjetta. Rally-tokokilpailun kilpailuohjeet on hyväksytty Kennelliitossa x.xx.xxxx ja ovat voimassa x.x.xxxx alkaen.

Lisäksi kilpailussa noudatetaan Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevia sääntöjä ja ohjeita. Muutokset rally-tokon kilpailuohjeeseen hyväksyy Kennelliitto Palveluskoiraliiton esityksestä.

1. YLEISET OHJEET

1.1 Järjestämisluvan myöntäminen

Näitä sääntöjä noudatetaan Kennelliiton ja Palveluskoiraliiton myöntämissä rally-tokokilpailuissa. Kennelliitto myöntää valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakilpailut ja maaottelut sekä kansainväliset kilpailut. Palveluskoiraliitto myöntää muut kansalliset kilpailut.

2. KILPAILUN ANOMINEN

2.1 Kilpailun anominen

Kilpailua anovan yhdistyksen tulee olla Kennelliiton ja Palveluskoiraliiton jäsen. Kilpailu on anottava myöntäjän määräaikojen mukaisesti.

2.2 Anomuksen sisältö ja osoittaminen

Kilpailuanomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, kilpailun laji ja luonne, osallistumisrajoitukset, kilpailuaika ja -paikka, luokat, osallistumismaksu sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osallistumismaksu suoritetaan, tehtävään lupautunut ylituomari sekä vastaava koetoimitsija. Arvokilpailuissa on suositeltavaa nimetä kilpailun ylituomarille varahenkilö. Kilpailuanomus osoitetaan Palveluskoiraliitolle.

2.3 Kilpailusta ilmoittaminen ja tiedottaminen

Kilpailun myöntäjä toimittaa myöntämistään kilpailuista tiedot Kennelliitolle julkaistaviksi.

2.4 Kilpailun alkaminen ja päättyminen

Kilpailun katsotaan alkavan 30 minuuttia ennen ensimmäistä rataa tutustumista. Kilpailu katsotaan päättyneeksi tunnin kuluttua viimeisen luokan palkintojenjaosta.

2.5 Ohjaajan velvollisuudet

2.5.1 Palveluskoiraliiton lisenssi

Rally-tokokilpailuihin osallistuvalla koiranohjaajalla tulee olla Palveluskoiraliiton myöntämä ja voimassa oleva lisenssi. Ulkomaalaisilta koiranohjaajilta ei edellytetä lisenssiä.

2.5.2 Ilmoittautuminen kilpailuun

Koira voidaan ilmoittaa kilpailuun vain yhden ohjaajan ohjaamana ja vain siihen luokkaan, johon sillä ilmoittautumispäivänä on osallistumisoikeus. Ulkomaalaisen osallistujan tulee ilmoittautua vastaavaan luokkaan kuin omassa kotimaassaan, mikäli laji on virallinen osallistujan kotimaassa. Muussa tapauksessa ulkomaalainen osallistuja ilmoittautuu siihen luokkaan, johon koirakolla on ilmoittautumispäivänä osallistumisoikeus Suomessa.

Ilmoittautuminen kilpailuun tulee tapahtua kilpailun järjestäjän ilmoittamalla tavalla määräaikana. Kilpailun

järjestäjä määrää osallistumismaksun, maksutavan ja ilmoittautumisen määräajan, jonka tulee olla ennen kilpailun alkua. Peruuttaneen koirakon tilalle voidaan ottaa toinen, osallistumismaksun maksava koirakko ilmoittautumisajan puitteissa ilmoittautuneista koirakoista ilmoittautumisjärjestyksessä.

2.5.3 Jälki-ilmoittautuminen

Mikäli kilpailussa on ilmoittautumisen määräajan umpeuduttua vielä tilaa, voi järjestäjä halutessaan ottaa jälki-ilmoittautumisia vastaan.

2.5.4 Ilmoittautuminen kilpailupaikalla

Osallistujan on ilmoittauduttava kilpailupaikalla rally-tokokilpailun järjestäjälle viimeistään 30 minuuttia ennen ilmoitettua rataa tutustumista, ellei kilpailukutsussa ole muuta mainittu. Ilmoittautumisen yhteydessä on esitettävä koiran rokotustodistus ja koiran kilpailukirja, joka luovutetaan kilpailun järjestäjälle. Osallistuja, joka ei ajoissa ole ilmoittautunut kilpailupaikalla, voidaan sulkea pois kilpailusta.

2.5.5 Poisjääminen kilpailusta

Osallistumismaksua ei palauteta ilman pätevää syytä. Koiran ohjaajaa ei saa vaihtaa kilpailun aikana, poikkeuksena ohjaajan sairastuminen tai loukkaantuminen.

Mikäli osallistumismaksu halutaan palautettavan, tulee hyväksyttävä poisjäämisen syy ilmoittaa ennen kilpailuluokan alkua sekä lähettää tarvittavat dokumentit seitsemän vuorokauden kuluessa kilpailun päättymisestä järjestäjälle.

Osallistumismaksu on palautettava takaisin vain seuraavissa tapauksissa:

- Kilpailu joudutaan peruuttamaan tai kilpailu siirretään, eikä koirakko pysty osallistumaan kilpailuun uutena ajankohtana.
- Ohjaaja on sairastunut tai loukkaantunut.
- Koira on sairastunut tai kuollut.
- Koiralla on juoksut.
- Kilpailun tuomari vaihtuu, eikä koira voi osallistua tuomarin jääviyden vuoksi tai koira ei voi saada koulutustunnusta tuomarimuutoksen vuoksi.
- Koiran kilpailuluokka muuttuu ilmoittautumisen jälkeen, eikä seuraavassa kilpailuluokassa ole enää tilaa.

2.5.6 Kilpailun tulosten tarkastus ja lähettäminen

Kilpailun vastaava koetoimitsija tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä koepöytäkirjalomakkeelle sekä koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viikon kuluessa ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin on vahvistettava koirakohtaiset tulokset ja valionarvoon oikeuttavat tulokset.

2.5.7 Ohjaajan käyttäytyminen kilpailupaikalla

Kilpailussa on noudatettava rally-tokon sääntöjen ja kilpailuohjeiden lisäksi tuomarin sekä järjestäjän ohjeita ja määräyksiä sekä esiinnyttävä muutenkin moitteettomasti kilpailun ajan. Eläinten hyvinvointilain, Palveluskoiraliiton ja Kennelliiton ohjeiden vastaiset välineet ja menettelyt ovat kiellettyjä.

Mikäli kilpailuun osallistuva henkilö käyttäytyy kilpailussa sopimattomasti tai epäurheilijamaisesti, esimerkiksi toimii vilpillisesti, on päihtyneenä, arvostelee tuomaria tai käsittelee omaa tai toisen koiraa epäasiallisesti tai aggressiivisesti, tulee tuomarin sulkea asianomainen henkilö pois kilpailusta. Kilpailusta suljetun osallistujan

koira menettää kaikki kilpailun aikana saavuttamansa tulokset. Tuomarin päätös on lopullinen eikä ohjaaja voi siitä valittaa.

Kurinpidollisista asioista ja muista sääntörikkomuksista on aina tehtävä merkintä koepöytäkirjaan. Vakavat tapaukset on kilpailun ylituomarin ilmoitettava Palveluskoiraliiton hallitukselle toimenpiteitä varten. Palveluskoiraliiton hallitus voi tällöin antaa sopimattomasti käyttäytyneelle henkilölle muistutuksen tai määräaikaisen kilpailu-, arvostelu- tai toimintakiellon. Ylituomarin tai kilpailun järjestävän yhdistyksen hallituksen ehdottaessa kilpailuun osallistujalle kilpailukielloa on hän kilpailukiellon alaisena asian käsittelyn ajan.

Koiran omistaja ja ohjaaja vastaavat kilpailun aikana koiralle aiheutuneista ja koiran aiheuttamista vahingoista. Ilmoittautumalla kilpailuun koiran omistaja ja ohjaaja hyväksyvät tämän ohjeen. Koiran loukkaantuessa on sen kilpailusuoritus keskeytettävä. Päätöksen kilpailusuorituksen keskeyttämisestä tekee kilpailun ylituomari tai koiran ohjaaja.

2.5.8 Ohjaajan vamma

Pysyvästi vammansa tai sairautensa vuoksi liikkumisen apuvälineitä käyttävä ohjaaja ei tarvitse erillistä poikkeuslupaa, mutta apuvälineestä on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä. Liikkumisen apuvälineitä käyttävän ohjaajan kohdalla tahdinmuutostehtävillä ei arvostella tahdin muuttumista. Pyörätuolia käyttävä ohjaaja voi suorittaa tehtävän 312 (puolenvaihto jalkojen välistä) tehtävänä 311 (puolenvaihto takaa) ja tarvittaessa kääntää pyörätuolia 90° puolenvaihtotehtävissä.

Näkövammaisen ohjaaja ei tarvitse erillistä poikkeuslupaa. Hänellä voi olla avustaja radalla ja koiralla voi olla kello tai muu vastaava äänilaite osoittamassa koiran sijainnin. Avustajan ja ohjaajan välistä kommunikointia ei ole rajattu. Ohjaaja saa tarvittaessa kolme minuuttia lisää aikaa varsinaisen rataa tutustumisen jälkeen. Kellosta tai vastaavasta ja avustajasta on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä. Kilpailun järjestäjän on ilmoitettava näistä viimeistään viikkoa ennen kilpailua tuomarille.

Muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa pysyvästi vammautuneen ohjaajan, joka ei vammansa vuoksi voi ohjata koiraa kilpailuohjeen edellyttämällä tavalla, on anottava poikkeuslupaa Palveluskoiraliitolta, perusteltava anomuksensa ja esitettävä anomusta puoltavat dokumentit. Myönnetty kirjallinen poikkeuslupa on mainittava kilpailuun ilmoittautumisen yhteydessä sekä esitettävä kilpailupaikalla arvostelevalle tuomarille. Kilpailun järjestäjän on ilmoitettava poikkeusluvasta viimeistään viikkoa ennen kilpailua kilpailun ylituomarille.

Avustaja-, hypo-, tai kuulokoira ei tarvitse erillistä poikkeuslupaa käyttää tunnisteliiviä. Liivin käytöstä on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä.

2.6 Koiraa koskevat ohjeet

2.6.1 Koiran varusteet

Kilpailukehässä koiralla on oltava tavallinen solki- tai pistolukkokaulapanta tai valjaat. Vedonestovaljaita tai valjaita, joissa hihna kiinnitetään koiran rintaan, ei saa käyttää. Ketjukaularaimia, puolikuristavia, kuristavia kaulaimia tai kelatalutinta ei saa käyttää.

Alokasluokka suoritetaan koira kytkettynä. Hihnan tulee olla ohjaajan kädessä, roikkua löysänä ja sen on oltava riittävän pitkä, jotta tehtävät voidaan suorittaa hihnan kiristymättä. Hihna saa olla kummassa kädessä tahansa. Hihnan löysänä roikkuva osa saa koskettaa maahan.

Seniори-, avoin-, voittaja- ja mestariluokka suoritetaan koira kytkemättömänä. Koiralle saa jättää kaulapannan tai valjaat suorituksen ajaksi. Koiralla ei saa rata-alueella olla päällä mitään muuta kuin sääntöjen mukaiset varusteet (pois lukien juoksusuoja, kun sallittu). Turkin kiinnikkeet ovat sallittuja pään alueella.

2.6.2 Koiran vihainen käytös kilpailupaikalla

Mikäli koira käyttäytyy aggressiivisesti, yrittää purra tai puree ihmistä tai toista koiraa, tulee tuomarin hylätä ja sulkea koira pois kilpailusta ja koira menettää kaikki kilpailusta saavuttamansa pisteet ja tulokset. Asiasta on tehtävä merkintä koepöytäkirjan tuomarikertomukseen ja tehtävä erikseen Kennelliitolle ilmoitus.

Menettelyssä noudatetaan Kennelliiton ohjetta koiran käyttäytymisestä tehtävistä ilmoituksista. Lisäksi tuomarin tulee tehdä kilpailukieltoesitys Virkku-palveluun. Purematapauksessa tulee myös täyttää Palveluskoiraliiton lomake ”Vahinkoilmoitus purematapauksessa”.

Tuomari toimittaa viipymättä tarvittavat lomakkeet Kennelliitolle ja Palveluskoiraliitolle sekä merkitsee kilpailukieltoesityksen koiran kilpailukirjaan, arvostelulomakkeelle sekä sähköiseen koepöytäkirjaan ja ko. koiran tietoihin.

Palveluskoiraliiton hallituksen määräämät kilpailukiellot ovat voimassa kaikissa Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa (ei koske luonnetestiä ja MH-luonnekuvausta). Mikäli koiran kanssa kilpaillaan Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa kilpailukieltoesityksen tai kilpailukiellon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään.

Kennelliiton määräämät osallistumiskiellot ovat voimassa kaikissa Kennelliiton alaisissa tapahtumissa.

2.6.3 Koiran häiritsevä käytös kilpailupaikalla

Mikäli koira karkaa kehästä kilpailusuorituksensa aikana häiritsemään muita koiria, suoritus hylätään ja koiralle määrätään tuomarin toimesta kilpailutauko. Kilpailutauko määrätään myös, mikäli koira kehän ulkopuolelta karkaa kehään häiritsemään suorittavan koiran kilpailusuoritusta. Häiritsemiseksi katsotaan myös muu kuin aggressiivinen käytös, esimerkiksi toisen koiran luo meneminen leikkimis- tai astumistarkoituksessa.

Kilpailutauon pituus on kolme (3) kuukautta ja se tulee voimaan välittömästi. Mikäli koira toistamiseen hylätään tästä syystä, on kilpailutauko kuusi (6) kuukautta. Mikäli koiran kanssa kilpaillaan rally-tokokilpailussa kilpailutauon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään.

Hylkäys ja kilpailutauon alkamis- ja päättymispäivämäärät kirjataan koiran kilpailukirjaan, arvostelulomakkeelle sekä sähköiseen koepöytäkirjaan ja ko. koiran tietoihin. Kilpailukirjaan merkitään selvästi, milloin kilpailutauko alkaa ja milloin se päättyy, toisin sanoen merkitään viimeinen kilpailutauon päivämäärä. Esimerkiksi merkintä kilpailutauko 15.8.–15.11. tarkoittaa, että koiralle on 15.8. määrätty kilpailutauko ja se saa osallistua rally-tokokilpailuun vasta 16.11.

Jos koira karatessaan käyttäytyy aggressiivisesti, yrittää purra tai puree ihmistä tai toista koiraa, noudatetaan kohtaa 2.6.2 Koiran vihainen käytös kilpailupaikalla.

2.6.4 Kohtuuton häiriö kilpailun aikana

Koirakolle voidaan myöntää mahdollisuus uusia kilpailusuoritus tuomarin harkinnan mukaan vain, jos häiriön kilpailusuorituksen aikana katsotaan olleen kohtuuton. Tuomari voi tällöin muuttaa kilpailujärjestystä, mikäli kokee sen tarpeelliseksi.

2.6.5 Kilpailusuorituksen keskeyttäminen tai hylkääminen

Koiran ohjaaja voi halutessaan keskeyttää kilpailusuorituksensa.

Tuomari voi tarvittaessa keskeyttää koirakon kilpailusuorituksen. Keskeytyksen syitä voivat olla esimerkiksi osaamattomuus, koiran karkaaminen, hallitsematon käyttäytyminen, jatkuva haukkuminen, ohjaajan epäasiallinen käyttäytyminen ja koiran tai ohjaajan loukkaantuminen.

Kilpailusuorituksen keskeytys on merkittävä arvostelulomakkeeseen, kilpailukirjaan sekä koepöytäkirjaan.

Tulokseksi merkitään tällöin ”-”.

- Koiran ohjaaja keskeyttää kilpailusuorituksen
- Tuomari keskeyttää kilpailusuorituksen
- Koirakon tulos on hylätty, mikäli koirakko tekee hylkäävän virheen ratasuorituksessa.

Kilpailusuorituksen hylkäämisen syitä ovat myös esimerkiksi ulkopuolinen apu, lelujen, makupalojen tai muiden palkkaamiseen tarkoitettujen välineiden käyttäminen kehässä.

Tuomarin tulee hylätä koirakon suoritus, mikäli ohjaaja ei noudata kilpailun aikana sääntöjä ja kilpailuohjeita.

Hylkäämisen syy on merkittävä arvostelulomakkeeseen. Kilpailukirjaan sekä koepöytäkirjaan tulokseksi merkitään tällöin ”-” ja hylätty.

2.6.6 Juoksuinen narttu

Juoksuisen nartun kanssa saa kilpailla ainoastaan rally-tokon suomenmestaruuskilpailun ja piirinmestaruuskilpailun yksilökilpailussa mestariluokassa. Koirakko kilpailee tällöin luokkansa viimeisenä, eikä juoksuista narttua saa tuoda arvostelukehän läheisyyteen ennen omaa suoritustaan. Nartulla tulee olla juoksusuoja, jota tulee käyttää sekä kilpailukehässä että kilpailualueella. Alkavasta juoksusta on ilmoitettava viipymättä vastaavalle koetoimitsijalle. Jos kilpailija laiminlyö ilmoitusvelvollisuutensa tai liikkuu juoksuisen nartun kanssa kilpailualueella tarpeettomasti, hänet voidaan sulkea tuomarin toimesta pois kilpailusta.

2.6.7 Koiran tunnistaminen ja kilpailukirja

Kun koira osallistuu ensimmäistä kertaa rally-tokokilpailuun, tulee koiralle ostaa kilpailukirja. Ulkomaalaisen ohjaajan tulee hankkia suomalainen kilpailukirja, ellei hänellä ole kotimaansa kilpailukirjaa mukanaan. Ohjaaja täyttää kirjaan koiran tunnistetiedot ja esittää tuomarille koiran rekisteriotteen. Kilpailukirjan varmennuksen yhteydessä tuomari tarkastaa koiran luoksepäästävyuden. Tuomari tai tämän valtuuttama toimihenkilö tarkistaa koiran tunnistusmerkinnän ja mittaa koiran säkäkorkeuden. Mittaaminen tehdään lapaluiden päältä koiran seisoessa normaalissa asennossa ja säkäkorkeus (alle 30 cm, 30–39 cm, 40–49 cm, 50 cm ja yli) merkitään kilpailukirjaan. Tuomari tarkastaa ja vahvistaa kilpailukirjan tiedot allekirjoituksellaan.

Jos kilpailukirja katoaa, koiran saavuttamat kilpailutulokset tarkistetaan Kennelliiton jalostustietojärjestelmästä ja tuomari vahvistaa uuteen kilpailukirjaan siirretyt tulokset.

2.7 Kilpailun organisaatio

Kilpailun järjestäjä vastaa kilpailun toteuttamisesta ja taloudesta. Järjestäjän tulee varata riittävästi päteviä toimihenkilöitä vastaamaan kilpailun järjestelyistä ja perehdyttää toimihenkilöt tehtäviinsä ennen kilpailun alkua.

2.7.1 Tuomarit

Jokaisessa kilpailussa tulee olla nimetty ylituomari. Kilpailun ylituomari, arvostelevat tuomarit ja mahdolliset varahenkilöt kutsutaan kirjallisesti ja heidän on vastattava kilpailun järjestäjän kutsuun kirjallisesti. Kirjallinen vastaus on kilpailun järjestäjää ja tuomareita sitova.

Tuomareille korvattavat matkakulut, päivärahat sekä majoittumis- ja ateriakorvaukset maksetaan Kennelliiton matkustussäännön mukaan. Kilpailun järjestäjän on hyvä sopia kertyvistä korvauksista etukäteen tuomareiden kanssa.

2.7.2 Kilpailun vastaava koetoimitsija

Jokaisessa kilpailussa tulee olla rally-tokokilpailuihin pätevyity vastaava koetoimitsija. Vastaava koetoimitsija vastaa kilpailun sääntöjen ja kilpailuohjeen mukaisista järjestelyistä ja tarvikkeista.

2.7.3 Kilpailun muut toimihenkilöt

Jokaiseen kilpailuluokkaan tarvitaan vastaavan koetoimitsijan lisäksi vähintään seuraavat toimihenkilöt:

- ilmoittautumisten vastaanottaja
- radanrakentaja
- tuomarin sihteeri
- ajanottaja
- pisteidenlaskija

2.8 Luvat

Järjestäjän tulee tehdä tarvittavat kilpailuun liittyvät lupa-anomukset ja ilmoitukset.

Kilpailun järjestäjän on tiedotettava kilpailupaikalla lähimmän päivystysvuorossa olevan eläinlääkärin yhteystiedot.

2.9 Tiedotus

Kilpailun järjestäjä voi tiedottaa kilpailusta haluamallaan tavalla. Kilpailuilmottautumisiin tulee vastata mahdollisimman pian ilmoittautumisajan päätyttyä. Kilpailupäivän aikataulusta ja muista ohjeista on hyvä tiedottaa osallistujia viimeistään seitsemän päivää ennen kilpailua. Järjestäjä voi halutessaan julkaista osallistujaluettelon.

3. KÄYTÄNNÖN JÄRJESTELYT JA TARVIKKEET

3.1 Arvosteltavien kilpailijoiden määrä päivässä

Tuomari saa arvostella enintään 60 koirakkoa päivässä. Tuomarin arvioidaan arvostelevan noin 12 koirakkoa tunnissa. Luokkien väliin tulee laskea riittävästi aikaa palkintojen jakoon, radan vaihtoon ja rataa tutustumiseen. Arvosteltavasta koiramäärästä ja aikataulusta tulee sopia tuomarin kanssa.

3.2 Kilpailukehä

Kilpailukehä on selvästi merkitty alue, jonka sisällä kilpailusuoritus tehdään. Kehä rajataan kehänauhojen, aitojen tai seinien avulla. Kehään saapumisen ja kehästä poistumisen kohdat tulee olla selkeästi merkitty. Kehään menevälle ja sieltä poistuvalla koirakolle tulee taata suoritusrauha esimerkiksi sisääntulo- ja poistumisalueiden avulla. Kilpailua arvostelevalla tuomarilla on oltava näköyhteys sisääntulo- ja poistumisalueille.

Kilpailukehän sivujen suositellaan olevan vähintään 15 m pitkät. Kehän kooksi suositellaan vähintään 300 m² VOI-MES-luokissa ja vähintään 200 m² ALO-AVO-luokissa. Mikäli kehän koko tai sivujen pituus poikkeaa edellä mainitusta, tulee mitat hyväksyttävä tuomarilla ennen kilpailun anomista. Lisäksi tuomarille tulee etukäteen ilmoittaa, jos kilpailukehä poikkeaa muodoltaan tavanomaisesta, kehässä on tolppia tai muita kiinteitä kalusteita. Kehässä ei saa olla ylimääräisiä irrallisia tarvikkeita. Kilpailukehän ja yleisön väliin on hyvä varata tilaa niin, ettei yleisö häiritse kilpailusuorituksia.

Kilpailukehän pohjan tulee olla riittävän tasainen (keinonurmi, hiekka, lyhyt nurmi, joustava matto tai vastaava), jotta koirat ja ohjaajat voivat liikkua turvallisesti ja vaivatta. Tuomari tarkastaa kehän ennen

kilpailun alkua.

3.3 Tarvikkeet

3.3.1 Lomakkeet ja muut tarvikkeet

- Esitäytetty arvostelulomake jokaiselle kilpailuun osallistuvalle koiralle
- Tyhjiä arvostelulomakkeita jokaiseen kilpailuluokkaan
- Kilpailukirjoja
- Rally-tokokilpailun säännöt ja ohjeet
- Kennelliiton lomakkeita koiran vihasesta käyttäytymisestä ja muutoksenhausta
- Palveluskoiraliiton ”vahinkoilmoitus purematapauksessa” -lomakkeita
- Sirunlukija
- Säkämitta

3.3.2 Palkintotarvikkeet

Jokaiseen kilpailuluokkaan on varattava esinepalkinto tai vastaava vähintään kolmelle parhaiten sijoittuneelle sekä tuomarinpalkinto.

Jokaiseen kilpailuluokkaan on varattava koulutustunnusmitaleja (RTK1, RTK2, RTK3, RTK4, RTKS).

3.4 Ratatarvikkeet

- Kyltit 2 sarjaa
- kylttitelineet 22 kpl
- tehtävänumerot 1-20
- hyppyesteet 2 kpl
- kartiot 15 cm vähintään 15 kpl sekä 40–50 cm vähintään 3 kpl
- rasiat reiällisillä kansilla 2 kpl
- ajanottolaitteisto tai ajanottokello
- merkitsemiseen käytettävät tarvikkeet

3.4.1 Kyltit

Kylttien tulee olla A4-kokoisia ja erityisesti, mikäli niitä käytetään ulkona, niiden tulee olla suojattu sadetta, vahingoittumista ja likaa vastaan. Kilpailukehässä tulee olla kaksi täydellistä kylttisarjaa.

3.4.2 Kylttitelineet

Kylttitelineiden tulee olla turvallisia ja kylttien tulee näkyä esteettömästi koirakoille. Ulkokilpailuissa on varmistettava, että kylttitelineet sekä kyltit pysyvät paikoillaan. Kilpailukehässä on oltava käytettävissä 22 kylttitelinettä.

3.4.3 Tehtävänumerot

Tehtävänumeroiden tulee olla sellaisia, että tehtävän numero on selkeästi nähtävissä koirakoille ja tuomarille. Tehtävänumeroiden suositellaan olevan kaksipuoleisia ja kylttitelineisiin kiinnitettäviä. Ulkokilpailuissa on varmistettava, että tehtävänumerot pysyvät paikoillaan. Kilpailukehässä on oltava käytettävissä tehtävänumerot 1–20 (lähtö- ja maalikylttiä ei numeroida).

3.4.4 Hyppyesteet

Tehtävissä 222, 320, 420 ja 421 on sallittu vain avoimet esteet ja agilityesteet.

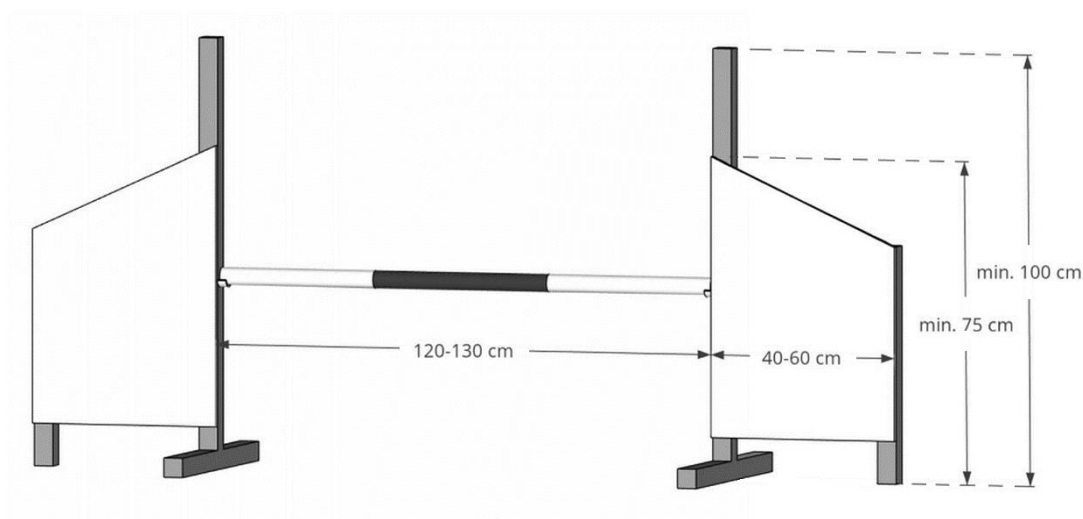
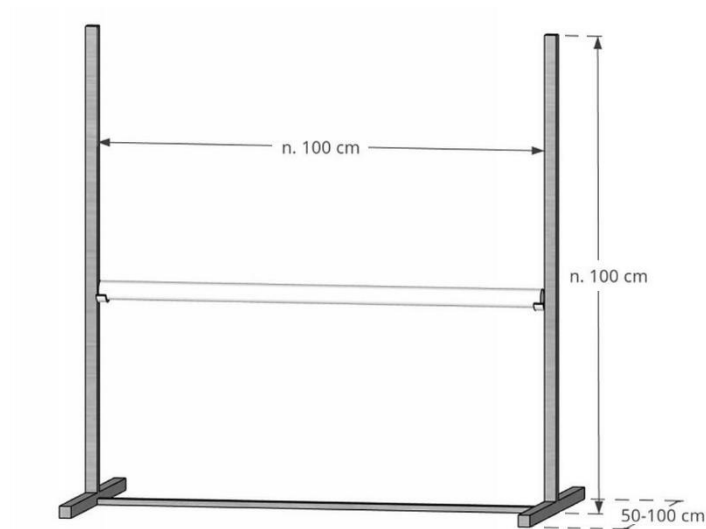
Avoimen esteen tulee olla noin 100 cm leveä. Tukijalkojen pituus on 50–100 cm, jotta este on vakaa.

Tukevuuden varmistamiseksi esteessä on maata vasten tuki, joka on korkeintaan n. 2 cm paksu.

Agilityesteessä hyppyleveys on oltava 120–130 cm. Siivekkeen leveys on 40–60 cm ja sen sisäreunan on oltava vähintään 75 cm korkea. Siivekkeen tulee olla sellainen, ettei koiralla ole mahdollisuutta mennä sen alta tai läpi.

Estetyypistä riippumatta sivutolppien tulee olla vähintään 100 cm korkeita ja riman halkaisijan 28–50 mm. Kannakkeiden tulee olla sellaiset, että koira voi pudottaa riman riippumatta hyppysuunnasta. Kannakkeiden tulee olla säädettävissä määritetyille hyppykorkeuksille. Esteessä ei saa olla ylimääräisiä kannakkeita. Kilpailukehässä tulee olla käytettävissä kaksi estettä.

Pudonnutta rimaa ei nosteta kesken suorituksen, vaikka hyppyeste olisi radalla käytössä toisessa tehtävässä.

3.4.5 Kartiot

Käytettävissä on oltava riittävä määrä kartioita. Kartioiden tulee olla tukevia ja käyttötarkoitukseen soveltuvia.

Kartioiden, joita käytetään tehtävissä 119, 120, 121, 122, 135 ja 221 tai tehtävissä 319, 408 ja 409 osoittamaan kutsumispaikkaa, jos radalla ei ole erillistä kutsutehtävää, tulee olla noin 15 cm korkeita. Kartioita tulee olla käytettävissä vähintään 15 kappaletta.

Kartioiden, joita käytetään tehtävissä 410, 417 ja 418, tulee olla selkeästi näkyviä koiralle, noin 40–50 cm korkeita. Kartioita tulee olla käytettävissä vähintään kolme kappaletta.

3.4.6 Houkutut

Houkutuksessa voidaan käyttää tavanomaisia esineitä, makupaloja tai koiralle sopivia leluja, jotka tuomari tuo mukanaan. Mikäli houkutuksessa käytetään makupaloja, niiden tulee olla suljetussa astiassa. Järjestäjän on varattava houkutusta varten kaksi kappaletta astioita, joissa on reiälliset kannet. Houkutuksen pitää olla koiralle turvallinen.

3.4.7 Ajanotto

Järjestäjän on varattava ajanottoa varten ajanottokello tai sähköinen ajanottolaitteisto. Ajanotto alkaa ensimmäisenä kehään saapuneesta ja päättyy ensimmäisenä kehästä lähteneestä. Suoritus aika kirjataan sekunnin sadasosien tarkkuudella.

3.4.8 Muut tarvikkeet

Kalkkia, spraymaalaa, teippiä tai muuta vastaavaa voidaan käyttää merkitsemään kilpailukehää, harjoittelualuetta tai muuta tärkeää kohtaa radalla. Käytetty aine ei saa olla haitallista.

3.5 Ratojen suunnittelu

Tuomari suunnittelee radat. Ratapiirros laitetaan kilpailupaikalla esille viimeistään puoli tuntia ennen rataa tutustumista.

Ratasuunnittelussa on huomioitava seuraavat yleiset säännöt:

- Lähdön ja maalin lisäksi alokas- ja senioriluokassa on 10–15 tehtävää, avoimessa luokassa 12–17 tehtävää, voittajaluokassa 15–20 tehtävää ja mestariluokassa 18–20 tehtävää.
- Samaa tehtävää voi käyttää radalla enintään kaksi kertaa.
- Alokas-, seniori- ja avoimessa luokassa koira voi seurata vain ohjaajan vasemmalla puolella.
- Voittaja- ja mestariluokan ratapiirroksessa ilmoitetaan koiran seuraamispuoli kehään saavuttaessa.
- Kaikki tehtävät (paitsi 223, 324, 417 ja 418) on mahdollista suorittaa koiran ollessa vasemmalla tai oikealla puolella. Kohdassa 3.5.1 määritellään, mitä tehtäviä voittajaluokassa ei saa käyttää koiran seurattessa oikealla.

Tehtävien välinen etäisyys on 3–5 metriä, radasta ja tehtävistä riippuen. Kyltitelineet on sijoitettava koirakon kulkusuunnassa sujuvasti. Kaikki etäisyydet ja kulmat ovat arviomittoja.

Hyppytehtävässä kyltiteline sijoitetaan kaksi metriä ennen hyppyestettä ja esteen jälkeen on kahden metrin laskeutumisalue. Tehtävässä 320 (sarjahyppy) hyppyjen etäisyys toisistaan on neljä metriä (2 m + 2 m). Radalla voi olla yhteensä kaksi hyppyestettä, mutta niitä voidaan käyttää useammassa tehtävässä. Kaikki hyppyesteet sijoitetaan radalla koiran seuraamispuolelle.

Kartioitehtävissä (119, 120, 121, 122, 135, 221) kyltiteline sijoitetaan 1,5–2 metriä ennen ensimmäistä kartiota tai kiinni siihen.

Kutsutehtävissä käytettävät kartiot sijoitetaan viisi metriä kylttitelineen jälkeen ja metrin päähän kulkulinjasta vastakkaiselle puolelle kuin mille koira kutsutaan.

3.5.1 Tehtävien käyttö luokittain

- Alokas- sekä senioriluokassa saa käyttää yhden pisteen tehtäviä 100–136 (pois lukien tehtävät 114 ja 115).
- Avoimessa luokassa saa käyttää 1–2 pisteen tehtäviä 100–225. Radalla tulee olla vähintään viisi kahden pisteen tehtävää.
- Voittajaluokassa saa käyttää 1–3 pisteen tehtäviä 100–326. Radalla tulee olla vähintään viisi kolmen pisteen tehtävää ja vähintään kolme kahden pisteen tehtävää.
- Voittajaluokassa koiran seuratussa oikealla ei saa käyttää seuraavia tehtäviä:
 - yhden pisteen tehtävistä 105, 107, 109, 111, 114
 - kahden pisteen tehtävistä 201, 202, 203, 213, 215, 217, 223
 - kolmen pisteen tehtävistä 305, 307
- Mestari luokassa saa käyttää 1–4 pisteen tehtäviä 100–422. Radalla tulee olla vähintään viisi neljän pisteen tehtävää, vähintään kolme kolmen pisteen tehtävää ja vähintään kolme kahden pisteen tehtävää.

3.6 Rataan tutustuminen

Ennen jokaista kilpailuluokkaa tulee varata 15 minuuttia yhteiseen rataa tutustumiseen ohjaajille ilman koiria. Rataan tutustumisen alussa on tuomarin puhuttelu. Rataan tutustumassa voi olla enintään 20 ohjaajaa kerralla. Saman kilpailuluokan rataa tutustumisryhmien tulisi olla samankokoisia.

Ohjaaja ei saa muuttaa ratatarvikkeiden paikkoja. Mahdolliset huomautukset radasta on tehtävä tuomarille ennen kilpailuluokan alkamista tai rataa tutustumisen aikana. Rataan tutustumisen päätyttyä ensimmäisellä koirakolla tulee olla vähintään kaksi minuuttia aikaa valmistautua kilpailusuoritukseen.

4. YLEISET SUORITUSOHJEET

Ohjeet koostuvat yleisistä suoritusohjeista (luku 4), jotka koskevat kaikkien tehtävien suorittamista ja tehtäväkuvauksista (luku 5), jotka määrittelevät yksittäisten tehtävien suoritustavat.

Mikäli kilpailusuorituksen aikana on tapahtuma, jota ei ole rally-tokon säännöissä tai kilpailuohjeessa määritelty, kilpailun tuomari päättää kuinka tapahtuma arvostellaan ja kuinka kilpailusuoritus mahdollisesti jatkuu. Tuomarin päätös on lopullinen eikä kilpailija voi kyseenalaistaa tuomarin päätöstä.

4.1 Kehään tulo ja kehästä poistuminen

Alokasluokassa kilpailusuoritus tehdään koira kytkettynä. Avoin-, voittaja-, mestari- ja senioriluokassa koiran hihna tulee irrottaa tuomarin kutsusta ennen kehään astumista ja kiinnittää välittömästi kehästä poistumisen jälkeen. Hihna tulee laittaa pois näkyvistä tai kiinnittää ohjaajan olan tai molempien olkien yli niin, että se ei häiritse suoritusta.

Kilpailusuorituksen aikana palkitsemiseen käytettäviä tarvikkeita ei saa olla näkyvissä tai kädessä (esimerkiksi lelu, ruoka tai makupalapussi). Ohjaaja ei saa pudottaa mitään kehään. Kaikenlainen ulkopuolinen neuvominen ja apu on kilpailusuorituksen aikana kielletty.

Ennen omaa suoritustaan koirakko odottaa sisääntuloalueella. Tuomari kutsuu koirakon kehään suullisesti, jonka jälkeen koiran hihna irrotetaan, pois lukien alokasluokka, ja koirakko siirtyy kehään aloittaen

kilpailusuorituksensa. Koiran pieni aktivointi, koskettaminen tai palkkaaminen ovat sallittuja tuomarin kutsun jälkeen ennen kehään tuloa.

Tuomarin kutsun jälkeen koirakko aloittaa tehtävien suorittamisen määrättyssä järjestyksessä tehtäväkuvausten mukaisesti.

Kilpailusuorituksen arvostelu ja ajanotto alkavat välittömästi, kun koira tai ohjaaja astuu kehään jatkuen siihen asti, että koira tai ohjaaja poistuu kehästä.

Koirakon ohitettua maalikyltin se poistuu kehästä normaalikäyntiä koiran seuratessa samalla puolella kuin maaliin tullessa.

4.2 Yleiset ohjeet

Koirakon tulee liikkua sujuvasti kilpailusuorituksen aikana, pois lukien tehtävät, joissa koiran, ohjaajan tai koirakon tulee pysähtyä. Tehtävien välinen seuraaminen arvostellaan.

Ohjaajan jalkojen ei tarvitse olla vierekkäin ohjaajan pysähtyessä, toinen jalka voi olla hieman toista edempänä ja jalat voivat olla erillään toisistaan.

Ohjaaja saa käyttää sekä käsi- että vartaloapuja koiran ohjaamiseen. Ylimääräiset askeleet eivät ole sallittuja, paitsi alokasluokassa eteentulotehtävissä.

Pieni nopeuden muutos on sallittu ohjaajalle, jotta tehtävät ovat suoritettavissa yhdenaikaisesti.

Ohjaajan ja koiran välinen etäisyys seuraamisessa ja tehtävän suoritusten aikana ei saa olla yli 50 cm, lukuun ottamatta tehtäviä, joissa koira ohjataan pois ohjaajasta tai jätetään tiettyyn asentoon ennen luokse kutsumista.

Tehtävät 105–113 sekä 123–124 voidaan tehdä normaalikäynnin lisäksi myös hitaassa käynnissä tai juosten. Myös seuraaminen tehtävien välillä suoritetaan määritellyllä nopeudella, kunnes radalla tulee tahdin muutos tai maalikyltti.

4.3 Suoritusalue

Tehtävän suorituksen aikana jonkin osan koirakosta pitää käydä suoritusalueella. Tehtävää ei saa aloittaa kylttitelineen jälkeen. Tehtävät 319, 408 ja 409, joissa koira jätetään asentoon, jonkin osan koirasta on oltava suoritusalueella. Tehtävissä 321, 322, 323, 421 ja 422, joissa ohjaaja kutsuu koira, jonkin osan ohjaajasta on oltava suoritusalueella.

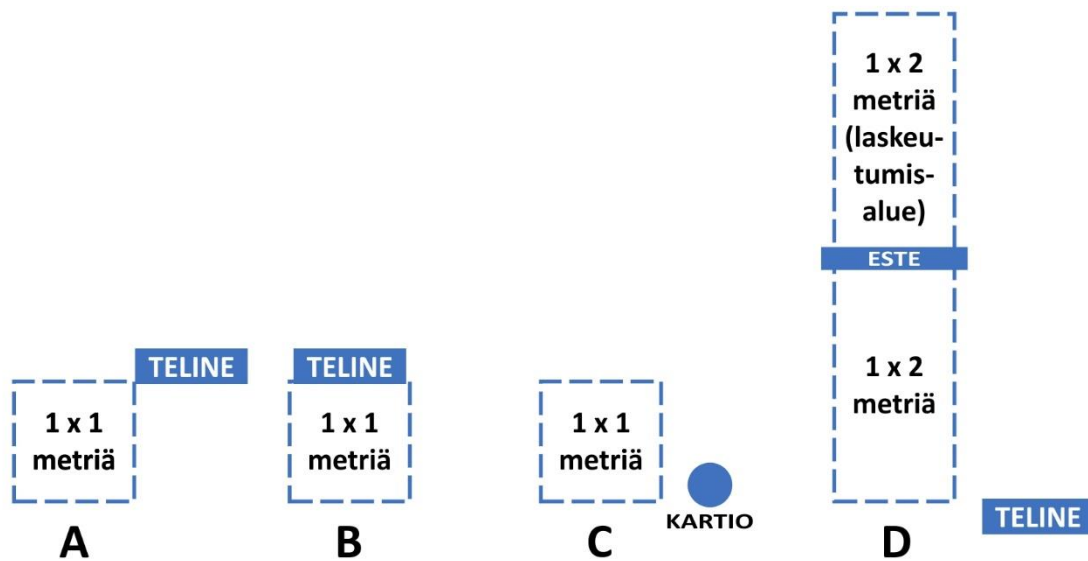
Tehtävät suoritetaan kylttitelineen vasemmalla puolella, kun koirakon kulkureitti ei muutu (A). Poikkeuksena tehtävät 417 ja 418, jotka alkavat suoritusalueen A mukaan, vaikka koirakon kulkusuunta vaihtuu.

Kulkusuunnan muuttuessa tai suoritettaessa sivuaskeltehtäviä, tehtävä suoritetaan kylttitelineen edessä (B). Sama koskee kartiotehtäviä 119, 120, 121, 122, 135 ja 221.

Luoksetulokutsut tehdään erillisen luoksetulokylin edessä (B) tai luoksetulokartion jälkeen (C).

Tehtävissä 222 ja 320 koiran saa lähettää hyppäämään aikaisintaan kylttitelineeltä. Hyppytehtävän laskeutumisalue on määritetty ja koiran tulee pysyä laskeutumisalueella, kunnes ohjaaja saavuttaa koiran (D). Ohjaaja saa nopeuttaa tahtiaan saavuttaakseen koiran. Tehtävässä 320 koira voi palata hyppyjen välillä seuraamaan. Tehtävässä 421 kylttiteline on sijoitettu kahdeksan metrin päähän edellisestä telineestä. Hyppyste sijaitsee telineiden puolivälissä siten, että esteen lähin sivu on kaksi metriä keskilinjasta.

Suoritusalueet:

4.4 Askel ja askeltaminen

Ohjaaja on ottanut askeleen, kun etummaisen jalan kantapään ja takimmaisen jalan varpaiden väliin jää selvästi tyhjä tila ja jalka on nostettu irti maasta. Askeleet voi ottaa laittamalla nopeasti jalat vierekkäin. Askelten ei tarvitse olla yhtä pitkiä.

Tehtävissä, joissa on määritetty askelten määrä ja suunta, ylimääräiset, puuttuvat, väärään suuntaan otetut tai vajeat askeleet katsotaan tehtävän väärin suorittamiseksi. Muissa tehtävissä askelten määrää ei ole rajoitettu. Tehtävän 412 viimeisessä peruutusaskeleessa etummainen jalka on nostettava selkeästi maasta.

Viisto- ja sivuaskelissa askelpituuden tai -leveyden on oltava vähintään ohjaajan jalkapohjan mitta. Ristiaskleet eivät ole sallittuja.

Ohjaaja voi lopettaa liikkeessä tehtävät viisto- ja sivuaskleet (134, 225, 301, 302, 401, 402) joko laittamalla nopeasti jalat vierekkäin tai ottamalla askeleen eteenpäin koskettamatta maata kyseisellä jalalla.

Paikallaan suoritettavissa tehtävissä ohjaaja ei saa askeltaa paikallaan. Koiran paikallaan askeltaminen on sallittu.

Seuraavissa käännöksissä ohjaaja kääntyy niin, että halkaisija on enintään 50 cm: 105–113, 201–203, 223, 310, 313–314, 324, 405.

4.8 Kartiotehtävät

Tehtävässä 410 (merkille lähetys) kartio voidaan sijoittaa jopa 90° kulmaan joko vasemmalle tai oikealle puolelle 3–5 metrin etäisyydelle kyltistä. Koiran seuraamispuoli ei vaikuta kartion sijoittamiseen. Kun koira on lähetetty kartiolle, vähintään yhden koiran tassuista on oltava metrin säteellä kartiosta. Kartion ympärille voidaan merkitä ympyrän ääriviivat. Kartion, jolle koira lähetetään, ja kutsukartion välinen etäisyys tulee olla vähintään kaksi metriä.

Tehtävissä 417 ja 418 kartio sijoitetaan 1–2 metriä suoraan kyltin jälkeen. Koira kiertää kartion tiivistä joko kävellen tai juosten. Ohjaaja saa hidastaa, kun koira kiertää kartiota.

4.9 Kutsut ja ohjaajan edessä suoritettavat tehtävät

Kutsukartion etäisyys kutsutehtävissä, joissa ei ole erillistä kutsukylttiä sekä tehtävässä 410 (merkille lähetys) on viisi metriä suoraan edellisen kyltin jälkeen. Erillisen kutsukyltin sijoittaminen on määritelty erikseen tehtäväkuvauksessa. Koiran varaslähtö merkitsee tehtävän väärin suorittamista.

Koira kutsuessaan ohjaaja voi hidastaa, jotta koira saavuttaa ohjaajan ennen seuraavaa tehtävää. Seuraava kyltti on sijoitettava viiden metrin päähän kutsukartiosta tai kutsukyltistä.

Tehtävässä 420 (istua, kutsu esteen yli) ohjaaja voi kutsua koiraan aikaisintaan ohitettuaan hyppyesteen, kuitenkin ennen laskeutumisalueen päättymistä.

Kaikki tehtävät, joissa koira ohjataan ohjaajan eteen, päättyvät niin, että koira on ohjaajan vasemmalla puolella. Jos päättymistapaa ei ole määritetty, ohjaaja valitsee palaako koira seuraamispaikalle ohjaajan takaa vai suoraan vasemmalle puolelle.

4.10 Hyppykorkeus

Esteiden hyppykorkeudet on määritelty koiran säkäkorkeuden mukaan:

Koiran säkäkorkeus	Hyppykorkeus
alle 30 cm	10 cm
30–39 cm	20 cm
40–49 cm	30 cm
50 cm ja yli	40 cm

5. TEHTÄVÄKUVAUKSET

Jos tehtäväkuvauksessa ei erikseen muuta kerrota, noudatetaan luvun 4 yleisiä suoritusohjeita. Tehtävien suoritusalueet on ilmoitettu jokaisen tehtäväkuvauksessa (A, B, C, D).

Kaikki tehtävät on mahdollista suorittaa koiran seuratessa vasemmalla tai oikealla puolella (paitsi 223, 324, 417 ja 418).

Tehtävät, joita ei saa käyttää voittajaluokassa koiran seuratussa oikealla, on merkitty (✕).

Tehtävät, joita ei saa käyttää alokasluokassa, on merkitty (A).

Vain tehtävät 105–113 ja 123–124 voidaan suorittaa hitaassa käynnissä tai juosten (↑).

Kansallinen tehtävä

LÄHTÖ JA MAALI

		LÄHTÖ (A) Koiraa seuraa ohjaajaa lähtökyltille. Ohjaajan pysähtyessä koiraa istuu ohjaajan viereen. Koirakko lähtee suorittamaan rataa.
		MAALI (A) Tarvittaessa koirakko siirtyy normaalikäyntiin. Rata päättyy, kun koirakko ohittaa kyltin. Koirakko poistuu kilpailukehästä normaalikäyntiä.

YHDEN PISTEEN TEHTÄVÄT

		101. MAAHAN (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa menee maahan ohjaajan viereen. Koiraa pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
		102. ISTU, MAAHAN (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa istuu ohjaajan viereen. Koiraa menee maahan. Koiraa pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
		103. ISTU, KIERRÄ KOIRA (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa istuu ohjaajan viereen. Koiraa jää istumaan ja ohjaaja kiertää koiran ympäri etukautta, palaa koiran viereen ja pysähtyy.
		104. ISTU, MAAHAN, KIERRÄ KOIRA (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa istuu ohjaajan viereen, josta menee maahan. Koiraa jää maahan ja ohjaaja kiertää koiran ympäri etukautta, palaa koiran viereen ja pysähtyy. Koiraa pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN 	105. TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiivissä täyskäännöksen oikeaan.
	TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN 	106. TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiivissä täyskäännöksen vasempaan.

	SILMUKKA OIKEAAN 	107. SILMUKKA OIKEAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiiviin käännöksen oikeaan ylittäen saapumislinjansa. Käännöksen kulman pitää olla 180° ja 270° välillä.
	SILMUKKA VASEMPAAN 	108. SILMUKKA VASEMPAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiiviin käännöksen vasempaan ylittäen saapumislinjansa. Käännöksen kulman pitää olla 180° ja 270° välillä.
	270° OIKEAAN 	109. 270° OIKEAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiiviin 270° käännöksen oikeaan.
	270° VASEMPAAN 	110. 270° VASEMPAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiiviin 270° käännöksen vasempaan.
	360° OIKEAAN 	111. 360° OIKEAAN (A) Koirakko tekee yhdessä tiiviin 360° käännöksen oikeaan. Koirakko säilyttää alkuperäisen kulkusuuntansa.
	360° VASEMPAAN 	112. 360° VASEMPAAN (A) Koirakko tekee yhdessä tiiviin 360° käännöksen vasempaan. Koirakko säilyttää alkuperäisen kulkusuuntansa.
	TÄYSKÄÄNNÖS, KOIRA TAKAA 	113. TÄYSKÄÄNNÖS, KOIRA TAKAA (B) Ohjaaja tekee täyskäännöksen koiraa kohti koiran kiertäessä ohjaajan takaa.
	KÄÄNNÖS OIKEAAN 	114. ISTU, KÄÄNNÖS OIKEAAN, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä käännöksen oikeaan, pysähtyy ja koira istuu.
	KÄÄNNÖS VASEMPAAN 	115. ISTU, KÄÄNNÖS VASEMPAAN, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä käännöksen vasempaan, pysähtyy ja koira istuu.
		116. HIDASTA KÄYNTIÄ (A) Koirakko hidastaa kulkutahtiaan huomattavasti. Hitaan tahdin tulee säilyä, kunnes koirakko saapuu toiselle tahdinmuutos- tai maalikytille.
		117. JUOSTEN (A) Koirakko lisää kulkutahtiaan huomattavasti. Nopean tahdin tulee säilyä, kunnes koirakko saapuu toiselle tahdinmuutos- tai maalikytille.

		118. NORMAALIKÄYNTIÄ (A) Koirakko palaa normaaliin kulkutahtiin.
	SPIRAALI OIKEAAN 	119. SPIRAALI OIKEAAN (B) Kolme kartiota on asetettu suoraan linjaan 1,5–2,5 metrin etäisyydelle toisistaan. Koirakko kiertää vasemmalta puolelta ensin kolme kartiota, sitten lähimmät kaksi ja viimeisenä lähimmän kartion.
	SPIRAALI VASEMPAAN 	120. SPIRAALI VASEMPAAN (B) Kolme kartiota on asetettu suoraan linjaan 1,5–2,5 metrin etäisyydelle toisistaan. Koirakko kiertää oikealta puolelta ensin kolme kartiota, sitten lähimmät kaksi ja viimeisenä lähimmän kartion.
	PUJOTTELU 	121. PUJOTTELU (B) Neljä kartiota on asetettu suoraan linjaan 1,5–2,5 metrin etäisyydelle toisistaan. Koirakko pujottelee kartioiden välistä aloittaen suorituksen siten, että ensimmäinen kartio jää koirakon vasemmalle puolelle.
	PUJOTTELU EDESTAKAISIN 	122. PUJOTTELU EDESTAKAISIN (B) Neljä kartiota on asetettu suoraan linjaan 1,5–2,5 metrin etäisyydelle toisistaan. Koirakko pujottelee edestakaisin kartioiden välistä aloittaen suorituksen siten, että ensimmäinen kartio jää koirakon vasemmalle puolelle.
	KÄÄNNÖS OIKEAAN 	123. KÄÄNNÖS OIKEAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiiviin käännöksen oikeaan.
	KÄÄNNÖS VASEMPAAN 	124. KÄÄNNÖS VASEMPAAN (B) Koirakko tekee yhdessä tiiviin käännöksen vasempaan.
		125. SEISO (A) Ohjaajan pysähtyessä koira pysähtyy seisomaan ohjaajan viereen. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	 1 ASKEL 2 ASKELTA 3 ASKELTA 	126. ISTU, 1 ASKEL, ISTU, 2 ASKELTA, ISTU, 3 ASKELTA, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja ottaa yhden askeleen eteenpäin ja pysähtyy, sitten kaksi askelta ja pysähtyy, lopuksi kolme askelta ja pysähtyy. Ohjaajan liikkuessa eteenpäin koira seuraa mukana ja ohjaajan pysähtyessä istuu ohjaajan viereen.
	 1 ASKEL TAAKSE 2 ASKELTA TAAKSE 3 ASKELTA TAAKSE 	127. ETEEN ISTU, 1 ASKEL TAAKSE, ISTU, 2 ASKELTA TAAKSE, ISTU, 3 ASKELTA TAAKSE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Ohjaaja peruuttaa yhden askeleen ja pysähtyy, sitten kaksi askelta ja pysähtyy, lopuksi kolme askelta ja pysähtyy. Ohjaajan peruuttaessa koira liikkuu mukana ohjaajan edessä ja ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Koira siirtyy ohjaajan vasemmalle puolelle. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.

	 1 ASKEL - SEISO	128. ISTU, 1 ASKEL, SEISO (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja ottaa yhden askeleen eteenpäin ja pysähtyy. Koira seuraa mukana ja ohjaajan pysähtyessä pysähtyy seisomaan ohjaajan viereen. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	 1 ASKEL - MAAHAN	129. ISTU, 1 ASKEL, MAAHAN (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja ottaa yhden askeleen eteenpäin ja pysähtyy. Koira seuraa mukana ja ohjaajan pysähtyessä koira menee maahan ohjaajan viereen. Koira pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	ETEEN ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE 	130. ETEEN ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Koira siirtyy ohjaajan takaa vasemmalle puolelle. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	ETEEN ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE 	131. ETEEN ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Koira siirtyy suoraan ohjaajan vasemmalle puolelle. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	ETEEN ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE, ISTU 	132. ETEEN ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Koira siirtyy ohjaajan takaa vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	ETEEN ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE, ISTU 	133. ETEEN ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Koira siirtyy suoraan ohjaajan vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	VIISTO ASKEL OIKEAAN 	134. VIISTO ASKEL OIKEALLE (B) Koirakon liikkuessa ohjaaja ottaa yhden askeleen 45° etuviistoon oikeaan koiran seuratessa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan kanssa. Koirakko jatkaa eteenpäin kyltin oikealta puolelta.
	KAHDEKSIKKO 	135. KAHDEKSIKKO (B) Kaksi kartiota on asetettu 2,5–3 metrin etäisyydelle toisistaan. Koirakko kiertää kahdeksikon kartioiden ympäri tuomarin määräämällä tavalla ylittäen kartioiden välisen linjan kolme kertaa.
	OHJAAJAN YMPÄRI 	136. OHJAAJAN YMPÄRI (A) Ohjaajan pysähtyessä koira kiertää pysähtymättä ohjaajan ympäri etukautta ohjaajan seistessä paikallaan.

KAHDEN PISTEEN TEHTÄVÄT

	2 x TÄYSKÄÄNNÖS, KOIRA TAKAA 	201. 2 x TÄYSKÄÄNNÖS, KOIRA TAKAA (A) Ohjaaja tekee täyskäännöksen koiraa kohti koiran kiertäessä ohjaajan takaa, etenee 1–2 metriä ja tekee uuden täyskäännöksen koiraa kohti koiran kiertäessä ohjaajan takaa. Koirakko jatkaa alkuperäiseen kulkusuuntaansa.
---	--	---

×	2 x TÄYSKÄÄNNÖS, OIKEAAN JA VASEMPAAN 	202. 2 x TÄYSKÄÄNNÖS, OIKEAAN JA VASEMPAAN (A) Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen oikeaan, etenee 1–2 metriä ja tekee tiiviin täyskäännöksen vasempaan. Koirakko jatkaa alkuperäiseen kulkusuuntaansa.
×	2 x TÄYSKÄÄNNÖS, VASEMPAAN JA OIKEAAN 	203. 2 x TÄYSKÄÄNNÖS, VASEMPAAN JA OIKEAAN (A) Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen vasempaan, etenee 1–2 metriä ja tekee tiiviin täyskäännöksen oikeaan. Koirakko jatkaa alkuperäiseen kulkusuuntaansa.
		204. ISTU, MAAHAN, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira menee maahan, josta nousee istumaan.
		205. ISTU, SEISO (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira nousee seisomaan. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
		206. ISTU, SEISO, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira nousee seisomaan, josta menee istumaan.
		207. ISTU, SEISO, MAAHAN (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira nousee seisomaan, josta menee maahan. Koira pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
		208. ISTU, SEISO, KIERRÄ KOIRA (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira nousee seisomaan ja ohjaaja kiertää koiran ympäri etukautta, palaa koiran viereen ja pysähtyy. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	ISTU ETEEN ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE, ISTU 	209. ISTU, ETEEN ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira siirtyy ohjaajan eteen istumaan ja siitä ohjaajan takaa vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	ISTU ETEEN ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE, ISTU 	210. ISTU, ETEEN ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira siirtyy ohjaajan eteen istumaan ja siitä suoraan ohjaajan vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	1 ASKEL, 90° OIKEAAN, 1 ASKEL, KUTSU 	211. ISTU, 1 ASKEL, KÄÄNNÖS OIKEAAN, 1 ASKEL, KUTSU, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira pysyy istumassa, kun ohjaaja ottaa yhden askeleen eteenpäin. Ohjaaja pysähtyy ja kääntyy oikealle, ottaa yhden askeleen ja pysähtyy. Lopuksi koira kutsutaan ohjaajan viereen istumaan. Seuraamispuoli ei vaihdu.
	1 ASKEL, 90° VASEMPAAN, 1 ASKEL, KUTSU 	212. ISTU, 1 ASKEL, KÄÄNNÖS VASEMPAAN, 1 ASKEL, KUTSU, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira pysyy istumassa, kun ohjaaja ottaa yhden askeleen eteenpäin. Ohjaaja pysähtyy ja kääntyy vasemmalle, ottaa yhden askeleen ja pysähtyy. Lopuksi koira kutsutaan ohjaajan viereen istumaan. Seuraamispuoli ei

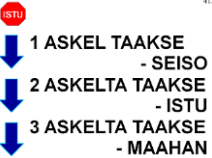
		vaihdu.
×	TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN 	213. ISTU, TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen oikeaan.
	TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN 	214. ISTU, TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen vasempaan.
×	TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN 	215. ISTU, TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen oikeaan, pysähtyy ja koira istuu.
	TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN 	216. ISTU, TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen vasempaan, pysähtyy ja koira istuu.
×	KÄÄNNÖS OIKEAAN, 1 ASKEL 	217. ISTU, KÄÄNNÖS OIKEAAN, 1 ASKEL, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja kääntyy oikeaan, ottaa yhden askeleen ja pysähtyy. Koira seuraa mukana ja istuu ohjaajan pysähtyessä.
	KÄÄNNÖS VASEMPAAN, 1 ASKEL 	218. ISTU, KÄÄNNÖS VASEMPAAN, 1 ASKEL, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja kääntyy vasempaan, ottaa yhden askeleen ja pysähtyy. Koira seuraa mukana ja istuu ohjaajan pysähtyessä.
	ISTU 1 ASKEL - SEISO 2 ASKELTA - ISTU 3 ASKELTA - MAAHAN	219. ISTU, 1 ASKEL, SEISO, 2 ASKELTA, ISTU, 3 ASKELTA, MAAHAN (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja ottaa yhden askeleen eteenpäin ja pysähtyy. Koira seuraa ja jää seisomaan ohjaajan pysähtyessä. Ohjaaja ottaa kaksi askelta ja pysähtyy. Koira seuraa ja istuu ohjaajan pysähtyessä. Ohjaaja ottaa kolme askelta ja pysähtyy. Koira seuraa ja menee maahan ohjaajan pysähtyessä. Koira pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	PYÖRÄHDYS 	220. PYÖRÄHDYS (A) Koirakon liikkussa koira tekee pyörähdyksen eteenpäin, ohjaajasta poispäin.
	HOUKUTUS 	221. HOUKUTUS (B) Kaksi kartiota on asetettu 2,5–3 metrin päähän toisistaan. Kahden houkutuksen etäisyys toisistaan on 1,5–2 metriä. Kartiot ja houkutukset muodostavat vinoneliön. Koirakko kiertää kahdeksikon kartioiden ympäri tuomarin määräämällä tavalla ylittäen houkutusten välisen linjan kolme kertaa.
	LÄHETYS ESTEEN YLI 	222. LÄHETYS ESTEEN YLI (D) Koira lähetetään hyppyesteen yli aikaisintaan kyltillä. Ohjaaja jatkaa matkaa esteen ohi.

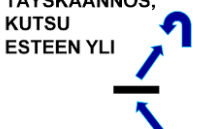
X	SEISO, TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN, SEISO 	307. SEISO, TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN, SEISO (B) Ohjaajan pysähtyessä koira pysähtyy seisomaan ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen oikealle ja pysähtyy, koira jää seisomaan. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	SEISO, TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN, SEISO 	308. SEISO, TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN, SEISO (B) Ohjaajan pysähtyessä koira pysähtyy seisomaan ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä tiiviin täyskäännöksen vasemmalle ja pysähtyy, koira jää seisomaan. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	SEISO, OHJAAJAN YMPÄRI, SEISO 	309. SEISO, OHJAAJAN YMPÄRI, SEISO (A) Ohjaajan pysähtyessä koira pysähtyy seisomaan ohjaajan viereen. Koira kiertää ohjaajan ympäri etukautta ja palaa alkuperäiselle paikalleen ohjaajan viereen seisomaan. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	TÄYSKÄÄNNÖS VASTAKKAIN 	310. TÄYSKÄÄNNÖS VASTAKKAIN (B) Koirakon liikkuessa molemmat tekevät tiiviin, samanaikaisen täyskäännöksen toisiaan kohti. Seuraamispuoli vaihtuu.
	PUOLENVAIHTO TAKAA 	311. PUOLENVAIHTO TAKAA (A) Koirakon liikkuessa koira tekee puolenvaihdon ohjaajan takaa. Koira ei saa pyörähtää puolenvaihdossa. Seuraamispuoli vaihtuu.
	PUOLENVAIHTO JALKOJEN VÄLISTÄ 	312. PUOLENVAIHTO JALKOJEN VÄLISTÄ (A) Koirakon liikkuessa koira tekee puolenvaihdon ohjaajan jalkojen välistä. Ohjaaja saa pysähtyä ja nostaa jalkaansa tehdäkseen puolenvaihdosta sujuvan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	MOLEMMAT TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN 	313. MOLEMMAT TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN (B) Koirakon liikkuessa molemmat tekevät tiiviin, samanaikaisen täyskäännöksen oikeaan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	MOLEMMAT TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN 	314. MOLEMMAT TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN (B) Koirakon liikkuessa molemmat tekevät tiiviin, samanaikaisen täyskäännöksen vasempaan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	PUOLENVAIHTO TAKAA 	315. ISTU, PUOLENVAIHTO TAKAA, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira vaihtaa puolta ohjaajan takaa ja istuu. Koira ei saa pyörähtää puolta vaihtaessaan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	PUOLENVAIHTO EDESTÄ 	316. ISTU, PUOLENVAIHTO EDESTÄ, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koira vaihtaa puolta ohjaajan edestä ja istuu. Koiran pitää pyörähtää puolta vaihtaessaan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	LIIKKEESTÄ SEISO, KIERRÄ KOIRA 	317. LIIKKEESTÄ SEISO, KIERRÄ KOIRA (A) Koirakon liikkuessa koira pysähtyy seisomaan ja ohjaaja pysähtymättä kiertää koiran ympäri etukautta, palaa koiran viereen ja pysähtyy. Koira pysyy seisomassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.

		318. LIIKKEESTÄ MAAHAN, KIERRÄ KOIRA (A) Koirakon liikkessa koiraa menee maahan ja ohjaaja pysähtymättä kiertää koiran ympäri etukautta, palaa koiran viereen ja pysähtyy. Koiraa pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
		319. ISTU, SEISO, JÄTÄ KOIRA (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa istuu ohjaajan viereen. Koiraa nousee seisomaan. Ohjaaja kävelee ilman koiraa joko kutsukyltille tai kutsukartion ohi (C) ja kutsuu koiraa seuraamaan. Koiraa pysyy seisomassa, kunnes ohjaaja kutsuu koiraa. Kartiota käytettäessä luoksetulo on osa tätä tehtävää. Seuraamispuoli ei vaihdu.
		320. LÄHETYS KAHDEN ESTEEN YLI (D) Kaksi estettä on sijoitettu suoraan linjaan tai enintään 90° kulmaan neljän metrin etäisyydelle toisistaan. Koiraa lähetetään kahden hyppyesteen yli aikaisintaan kyltillä. Ohjaaja jatkaa matkaa esteen ohi.
		321. TÄYSKÄÄNNÖS, KUTSU (B) Tätä kylttiä voi käyttää vain kylttien 319, 408 ja 409 jälkeen. Kyltti on sijoitettu 3–5 metrin päähän edellisestä kyltistä. Ohjaaja tekee täyskäännöksen, pysähtyy ja kutsuu koiraa. Ohjaaja saa pysähtyä ennen täyskäännöstä. Koiraa tulee joko takaa tai suoraan ohjaajan vasemmalle puolelle ilman istumista. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
		322. TÄYSKÄÄNNÖS, KUTSU ETEEN, ISTU, OIKEALTA VASEMMALLE, ISTU (B) Tätä kylttiä voi käyttää vain kylttien 319, 408 ja 409 jälkeen. Kyltti on sijoitettu 3–5 metrin päähän edellisestä kyltistä. Ohjaaja tekee täyskäännöksen, pysähtyy ja kutsuu koiraa. Ohjaaja saa pysähtyä ennen täyskäännöstä. Koiraa istuu ohjaajan eteen ja siirtyy ohjaajan takaa vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
		323. TÄYSKÄÄNNÖS, KUTSU ETEEN, ISTU, VASEMMALTA VASEMMALLE, ISTU (B) Tätä kylttiä voi käyttää vain kylttien 319, 408 ja 409 jälkeen. Kyltti on sijoitettu 3–5 metrin päähän edellisestä kyltistä. Ohjaaja tekee täyskäännöksen, pysähtyy ja kutsuu koiraa. Ohjaaja saa pysähtyä ennen täyskäännöstä. Koiraa istuu ohjaajan eteen ja siitä suoraan ohjaajan vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
		324. KÄÄNNÖS OIKEAAN, OHJAAJAN YMPÄRI (B) Ohjaaja tekee käännöksen oikeaan koiran kiertäessä pysähtymättä ohjaajan ympäri vastapäivään.
		325. ETEEN SEISO, OIKEALTA VASEMMALLE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa siirtyy seisomaan ohjaajan eteen ja siitä ohjaajan takaa vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
		326. ETEEN SEISO, VASEMMALTA VASEMMALLE, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koiraa siirtyy seisomaan ohjaajan eteen. Koiraa siirtyy suoraan ohjaajan vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.

NELJÄN PISTEEN TEHTÄVÄT

	2 SIVUASKELTA OIKEAAN 	401. 2 SIVUASKELTA OIKEAAN (B) Koirakon liikkeessa ohjaaja ottaa kaksi askelta oikeaan koiran seuratessa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan kanssa. Koirakko jatkaa kyltin oikealta puolelta.
	2 SIVUASKELTA VASEMPAAN 	402. 2 SIVUASKELTA VASEMPAAN (B) Koirakon liikkeessa ohjaaja ottaa kaksi askelta vasempaan koiran seuratessa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan kanssa. Koirakko jatkaa kyltin vasemmalta puolelta.
	2 SIVUASKELTA OIKEAAN 	403. ISTU, 2 SIVUASKELTA OIKEAAN, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja ottaa kaksi askelta oikeaan koiran seuratessa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan kanssa. Ohjaajan pysähtyessä koira istuu. Koirakko jatkaa kyltin oikealta puolelta.
	2 SIVUASKELTA VASEMPAAN 	404. ISTU, 2 SIVUASKELTA VASEMPAAN, ISTU (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaaja ottaa kaksi askelta vasempaan koiran seuratessa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan kanssa. Ohjaajan pysähtyessä koira istuu. Koirakko jatkaa kyltin vasemmalta puolelta.
	TÄYSKÄÄNNÖS POISPÄIN 	405. TÄYSKÄÄNNÖS POISPÄIN (B) Koirakon liikkeessa molemmat tekevät tiiviin ja yhdenaikaisen täyskäännöksen poispäin toisistaan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	PUOLENVAIHTO EDESTÄ 	406. PUOLENVAIHTO EDESTÄ (A) Koirakon liikkeessa koira tekee puolenvaihdon ohjaajan edestä. Koira ei saa pyörähtää puolta vaihtaessaan. Seuraamispuoli vaihtuu.
	LIIKKEESSÄ OHJAAJAN YMPÄRI 	407. LIIKKEESSÄ OHJAAJAN YMPÄRI (A) Koirakon liikkeessa koira kiertää ohjaajan ympäri etukautta ja palaa alkuperäiselle seuraamispaikalleen.
	LIIKKEESTÄ ISTU JÄTÄ KOIRA 	408. LIIKKEESTÄ ISTU, JÄTÄ KOIRA (A) Koirakon liikkeessa koira istuu ja ohjaaja jatkaa pysähtymättä joko kutsukyltille tai kutsukartion ohi (C) ja kutsuu koiran seuraamaan. Koira pysyy istumassa, kunnes ohjaaja kutsuu koiraa. Kartiota käytettäessä luoksetulo on osa tätä tehtävää. Seuraamispuoli ei vaihdu.
	LIIKKEESTÄ MAAHAN JÄTÄ KOIRA 	409. LIIKKEESTÄ MAAHAN, JÄTÄ KOIRA (A) Koirakon liikkeessa koira menee maahan ja ohjaaja jatkaa pysähtymättä joko kutsukyltille tai kutsukartion ohi (C) ja kutsuu koiran seuraamaan. Koira pysyy maassa, kunnes ohjaaja kutsuu koiraa. Kartiota käytettäessä luoksetulo on osa tätä tehtävää. Seuraamispuoli ei vaihdu.
	ISTU LÄHETÄ KOIRA, SEISO, KUTSU 	410. ISTU, LÄHETÄ KOIRA, SEISO, KUTSU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko saa pysähtyessään kääntyä kohti kartiota. Ohjaaja lähettää koiran seisomaan kartion luo. Koira pysyy seisomassa kartion luona, kun ohjaaja kävelee kutsukartion ohi (C) ja kutsuu koiran seuraamaan. Seuraamispuoli ei vaihdu.

	 ETEEEN SEISO, PERUUTA, SEISO	411. ETEEN SEISO, PERUUTA, SEISO (A) Ohjaajan pysähtyessä koira siirtyy ohjaajan eteen seisomaan. Koira peruuttaa vähintään kolme rungonmittaansa pois päin ohjaajasta ja pysähtyy seisomaan. Ohjaaja kävelee rataa eteenpäin koiran luo/linjalle ja kutsuu pysähtymättä koiran vasemmalle seuraamispuolelle. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	 3 ASKELTA TAAKSE	412. 3 ASKELTA TAAKSE (A) Koirakon liikkuessa ohjaaja ottaa vähintään kolme askelta taaksepäin koiran peruuttaessa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan kanssa.
	 1 ASKEL TAAKSE - SEISO 2 ASKELTA TAAKSE - ISTU 3 ASKELTA TAAKSE - MAAHAN	413. ISTU, 1 ASKEL TAAKSE SEISO, 2 ASKELTA TAAKSE ISTU, 3 ASKELTA TAAKSE MAAHAN (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Ohjaajan peruuttaessa koira peruuttaa samassa linjassa ja rintamasuunnassa ohjaajan vieressä ja ohjaajan pysähtyessä koira ottaa määrätyn asennon. Ohjaajan peruutettua yhden askeleen koira seisoo, ohjaajan peruutettua kaksi askelta koira istuu ja ohjaajan peruutettua kolme askelta koira menee maahan. Koira pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	 90° OIKEAAN - SEISO 90° OIKEAAN - ISTU 90° OIKEAAN - MAAHAN	414. ISTU, KÄÄNNÖS OIKEAAN, SEISO, KÄÄNNÖS OIKEAAN, ISTU, KÄÄNNÖS OIKEAAN, MAAHAN (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä käännöksen oikeaan, pysähtyy ja koira seisoo. Koirakko tekee yhdessä käännöksen oikeaan, pysähtyy ja koira istuu. Koirakko tekee yhdessä käännöksen oikeaan, pysähtyy ja koira menee maahan. Koira pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	 90° VASEMPAAN - SEISO 90° VASEMPAAN - ISTU 90° VASEMPAAN - MAAHAN	415. ISTU, KÄÄNNÖS VASEMPAAN, SEISO, KÄÄNNÖS VASEMPAAN, ISTU, KÄÄNNÖS VASEMPAAN, MAAHAN (B) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan viereen. Koirakko tekee yhdessä käännöksen vasempaan, pysähtyy ja koira seisoo. Koirakko tekee yhdessä käännöksen vasempaan, pysähtyy ja koira istuu. Koirakko tekee yhdessä käännöksen vasempaan, pysähtyy ja koira menee maahan. Koira pysyy maassa, kunnes koirakko lähtee liikkeelle.
	 ETEEEN ISTU, SIVUASKEL VASEMPAAN, SIVUASKEL OIKEAAN	416. ETEEN ISTU, SIVUASKEL VASEMPAAN, ISTU, SIVUASKEL OIKEAAN, ISTU (A) Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ohjaajan eteen. Ohjaaja ottaa yhden askeleen vasempaan koiran siirtyessä mukana samassa linjassa ohjaajan edessä. Koira istuu ohjaajan eteen, kun ohjaaja pysähtyy. Ohjaaja ottaa yhden askeleen oikeaan koiran siirtyessä mukana samassa linjassa ohjaajan edessä. Koira istuu ohjaajan eteen, kun ohjaaja pysähtyy. Koira siirtyy ohjaajan vasemmalle puolelle istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	 KÄÄNNÖS VASEMPAAN, KARTION YMPÄRI	417. KÄÄNNÖS VASEMPAAN, KARTION YMPÄRI (A) Koirakon liikkuessa ohjaaja lähettää koiran kiertämään kartion myötäpäivään. Koiran tulee aloittaa kartiolle lähestyminen ennen kuin ohjaaja on kyltin kohdalla. Ohjaaja tekee käännöksen vasempaan ennen kartiota ja koira tulee kartion kierrettyään ohjaajan oikealle puolelle seuraamaan. Ohjaaja saa hidastaa tahtiaan koiran kiertäessä kartiota. Seuraamispuoli vaihtuu.

	 KÄÄNNÖS OIKEAAN, KARTION YMPÄRI	418. KÄÄNNÖS OIKEAAN, KARTION YMPÄRI (A) Koirakon liikkeessa ohjaaja lähettää koiran kiertämään kartion vastapäivään. Koiran tulee aloittaa kartiolle lähestyminen ennen kuin ohjaaja on kyltin kohdalla. Ohjaaja tekee käännöksen oikeaan ennen kartiota ja koira tulee kartion kierrettyään ohjaajan vasemmalle puolelle seuraamaan. Ohjaaja saa hidastaa tahtiaan koiran kiertäessä kartiota. Seuraamispuoli vaihtuu.
	 LIIKKEESTÄ ISTU KIERRÄ KOIRA	419. LIIKKEESTÄ ISTU, KIERRÄ KOIRA (A) Koirakon liikkeessa koira istuu ja ohjaaja pysähtymättä kiertää koiran ympäri etukautta, palaa koiran viereen ja pysähtyy.
	 KUTSU ESTEEN YLI	420. ISTU, KUTSU ESTEEN YLI (A+D) Koirakko pysähtyy kyltin viereen ja koira istuu. Ohjaaja kävelee ilman koiraan esteen ohi ja kutsuu koiraan. Koira hyppää esteen yli ja palaa seuraamaan. Seuraamispuoli ei vaihdu. Ohjaaja saa kutsuttuaan hidastaa.
	 TÄYSKÄÄNNÖS, KUTSU ESTEEN YLI	421. TÄYSKÄÄNNÖS, KUTSU ESTEEN YLI (B) Tätä kylttiä voi käyttää vain kylttien 319, 408 ja 409 jälkeen. Ohjaaja tekee täyskäännöksen, pysähtyy ja kutsuu koiraan. Ohjaaja saa pysähtyä ennen täyskäännöstä. Ohjaaja kutsuu koiran esteen yli vasemmalle puolelleen ilman istumista. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.
	 TÄYSKÄÄNNÖS, PERUUTA MAAHAN, KUTSU	422. TÄYSKÄÄNNÖS, PERUUTA, ISTU, MAAHAN, KUTSU, ISTU (B) Tätä kylttiä voi käyttää vain kylttien 319, 408 ja 409 jälkeen. Ohjaaja tekee täyskäännöksen ja pysähtyy. Ohjaaja saa pysähtyä ennen täyskäännöstä. Koira peruuttaa vähintään yhden rungonmittansa ja istuu, josta menee maahan. Ohjaaja kutsuu koiran vasemmalle puolelleen istumaan. Seuraaminen jatkuu vasemmalla.

6. ARVOSTELU

6.1 Yleiset ohjeet tehtävien arvosteluun

Jokaisella koirakolla on alussa 100 pistettä. Tuomarin tekemät pistevähennykset perustuvat koirakon suoritukseen. Vähennykset ovat -1, -3, -5 ja -10 pistettä. Koirakko ei voi saada alle 0 pistettä.

Yhdellä tehtävällä maksimikokonaisvähennys on 10 pistettä. Lisäksi käytösvirheitä, jotka on merkitty tähdellä (★) taulukkoon kohdassa 6.4, voidaan antaa ilman maksimiylärajaa.

Jokaisella tehtävien välisellä siirtymällä, maksimivähennys on 10 pistettä. Lisäksi käytösvirheitä, jotka on merkitty tähdellä (★) taulukkoon kohdassa 6.4, voidaan antaa ilman maksimiylärajaa.

Kaikki virheet, jotka tehdään kehään sisääntulon ja kehästä poistumisen välillä, otetaan huomioon. Jos virhe tehdään kylttien välillä (esimerkiksi koira tekee pyörähdysten), merkitään virhe seuraavan kyltin kohdalle. Virheet, jotka tapahtuvat ennen lähtökylttiä, merkitään lähtökyltille. Virheet, jotka tapahtuvat maalikyltin jälkeen, merkitään maalikyltille.

Radan ja tehtäväsuoritusten aikana tuomarin on otettava huomioon koiran rotu, koko ja temperamentti arvostelussa.

6.2 Pistevähennykset

Yhden pisteen vähennykset

- Koiran vinous 45–90°
- Koiran epäröinti tai pieni viive reagoinnissa.
- Koiran suorittaa hitaasti.
- Koira nuuskii maata/kylttiä/kartiota.
- Koira koskee kylttiä tai kartiota (häntää ei lasketa).
- Koira astuu ohjaajan jalalle.
- Koira nojaa ohjaajaan seuratessa.
- Koira koskee tarkoituksella ohjaajan kättä kuonolla.
- Pysäyttävissä tehtävissä koira liikkuu vähän pois alkuperäiseltä paikaltaan.
- Koira pysähtyessään tekee vähän ylimääräistä liikettä eteen, taakse tai sivusuunnassa.
- Ohjaaja koskee kylttitelineeseen/kartioon.
- Ohjaajan pieni epäröinti/eksyminen liikkeessä.

Kolmen pisteen vähennykset

- Koiran ja ohjaajan välinen etäisyys yli 50 cm.
- Koira liikuttaa tai kaataa kylttitelineen/kartion tai astuu sen yli.
- Koira käy kartion/kylttitelineen väärällä puolella.
- Koiran etäisyys kartiota kiertäessään on yli metrin tehtävässä 417 tai 418.
- Koiran lyhyt viive reagoinnissa.
- Koira suorittaa erittäin hitaasti.
- Koira pysähtyy selkeästi seuraamisessa tehtävien välillä.
- Koira on ohjaajan tiellä ja estää ohjaajan sujuvan liikkumisen (esimerkiksi pujottelussa).
- Koira yrittää vaihtaa seuraamispuolta, kun se ei kuulu tehtävään.
- Koira yrittää vaihtaa asentoa, kun se ei kuulu tehtävään.
- Koira hyppii ohjaajaa vasten (★).
- Ohjaaja ja koira törmäävät toisiinsa.
- Pysäyttävissä tehtävissä koira liikkuu puoli rungonmittaansa pois alkuperäiseltä paikaltaan.
- Koira pysähtyessään tekee ylimääräistä liikettä eteen, taakse tai sivusuunnassa puoli rungonmittaansa.
- Koira ja ohjaaja eivät aloita käännöstehtävää yhtä aikaa.
- Ohjaaja liikuttaa tai kaataa kylttitelineen/kartion/esteen tai astuu sen yli.
- Ohjaaja käy kylttitelineen/kartion väärällä puolella.
- Ohjaaja askeltaa paikallaan.
- Ohjaaja pysähtyy selkeästi tehtävien välillä.
- Ohjaaja hidastaa tai nopeuttaa tahtiaan merkittävästi auttaakseen koiraa tehtävän suorituksessa.
- Sivuaskeltehtävässä ohjaaja liikkuu enemmän kuin puoli askelta, mutta vähemmän kuin yhden askeleen eteen- tai taaksepäin.
- Ohjaaja tekee liian laajan käännöksen tehtävissä 105–113, 201–203, 310, 313–314 tai 405 (isompi kuin 50 cm, pienempi kuin 100 cm).
- Ohjaaja tekee liian laajan käännöksen tehtävissä 114–115, 211–218, 307–308 tai 414–412 (isompi kuin A4, pienempi kuin A3).

Viiden pisteen vähennykset

- Koiran pitkä viive reagoinnissa.
- Koira haistelee tai koskee houkutukseen.
- Koira pudottaa esteen riman.
- Sivuaskeltehtävässä koira ei käytä liikkeessaan etu- ja takapäätään yhtä aikaa.
- Ohjaaja komentaa kovaäänisesti tai elehtii uhkaavasti (★).
- Ohjaaja muuttaa kulkulinjaansa antaakseen tilaa tai ohjataakseen koiraa (esimerkiksi puolenvaihdossa).

tai hyppyesteelle lähetyksessä).

Kymmenen pisteen vähennykset

- Koira on vinossa yli 90°
- Koira karkaa ohjaajan luota, mutta palaa heti takaisin (★).
- Koira ei hyppää estettä, ohittaa esteen tai kaataa hyppyesteen.
- Tehtävät 417–418: Koira ei lähde ohjaajan luota lähetettäessä.
- Koira ottaa kehässä jotain suuhun (★).
- Koira tekee ylimääräisiä liikkeitä kylttien välillä.
- Koira tai ohjaaja ei käy tehtävän suoritusalueella tehtävän missään vaiheessa.
- Koira lähtee liikkeelle liian aikaisin, riippumatta etäisyydestä ohjaajaan.
- Koira siirtyy väärälle seuraamispuolelle.
- Koira seuraa ohjaajan väärällä puolella.
- Pysäyttävässä tehtävässä koira liikkuu yli rungonmittansa alkuperäisestä asennostaan.
- Koira pysähtyy selvästi tehtävässä, johon ei kuulu pysähtymistä.
- Koira on erittäin haluton/vastahakoinen suorittamaan tehtävää.
- Sivuaskeltehtävässä koira ei käytä liikkueksaassa sekä etu- että takapäätään.
- Ohjaaja koskee koiraan (★).
- Ohjaaja suorittaa tehtävän väärässä tahdissa.
- Sivuaskeltehtävässä ohjaaja liikkuu yli yhden askeleen eteen- tai taaksepäin.
- Hihna näkyy taskusta.
- Ohjaaja laittaa käden taskuun (★).
- Ohjaaja pysähtyy selvästi, kun se ei kuulu tehtävään.
- Tehtävän uusiminen (★).
- Ohjaaja tekee liian laajan käännöksen tehtävissä 105–113, 201–203, 310, 313–314 tai 405 (isompi kuin 100 cm).
- Ohjaaja tekee liian laajan käännöksen tehtävissä 114–115, 211–218, 307–308 tai 414–412 (isompi kuin A3).
- Tehtävä suoritetaan väärin.
- Koirakko on kylttitelineen/kartion väärällä puolella.

6.3 Kokonaisvaikutelma

Kokonaisvaikutelman arvioinnissa otetaan huomioon koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö.

Enimmillään 10 pistettä voidaan vähentää perustuen käytökseen, josta ei ole erikseen vähennetty tietyllä tehtävällä. Esimerkiksi:

- Pitkäaikainen viive tuomarin kutsun ja kehään siirtymisen välillä.
- Koira haukkuu/ääntelee suorituksen aikana.
- Koira hyppii ylös-alas ajoittain radalla.
- Koira häiritsee ohjaajan liikkumista.
- Koirakon yhteistyön puute.
- Ohjaaja käyttää epäystävällistä tai kovaa ääntä ohjatessaan koira.

6.4 Hylkääminen

Jos yksi tai useampi alla olevista toteutuu, koirakko hylätään ja se saa tulokseksi ”-”

- Koira on selkeästi haluton yhteistyöhön.
- Koira karkaa ohjaajan luota eikä tule takaisin kutsuttaessa.
- Koira karkaa ohjaajan luota toistamiseen.
- Koira tekee tarpeensa kehään.
- Koira haukkuu tai ääntelee jatkuvasti, eikä ole ohjaajan hallinnassa.

- Koira haistelee jatkuvasti esim. maata.
- Koirakko tulee kehään ennen tuomarin kutsua.
- Koirakko siirtyy selkeästi pois päin kehästä tuomarin kutsun jälkeen.
- Ohjaaja tulee kehään koira kytkettynä pois lukien alokasluokka.
- Ohjaajalla on makupaloja, ruokaa, leluja tai muita esineitä näkyvissä kehässä.
- Ohjaaja kulkee kyltin ohi yrittämättä suorittaa tehtävää.
- Ohjaaja tai koirakko suorittaa tehtäviä väärässä järjestyksessä.
- Ohjaaja käyttäytyy epäasiallisesti koiraan kohtaan kehässä.
- Ohjaaja harjoittelee tehtäviä liikaa, kuten toistaa tehtävän yli kaksi kertaa.
- Ohjaajalla tai koiralla on kiellettyjä varusteita.
- Ohjaaja, koira tai koirakko poistuu kehästä ennen kuin kilpailusuoritus on päättynyt (koiran kaikki neljä tassua kehän ulkopuolella).
- Ohjaaja ei noudata rally-tokon sääntöjä tai kilpailuohjetta.
- Ulkopuolinen apu: koirakko saa apua tai ohjeita kehän ulkopuolelta.
- Alokasluokassa talutin on jatkuvasti kireällä.